

# Leikkaukset tuhoavat luottamuksen

**K**uluneena kesänä tuli uutinen siitä, että valtaosa – 67 prosenttia – suomalaisista luottaa Suomen eläkejärjestelmään. Kyselytutkimuksen oli tehnyt Eläketurvakeskus, ja vastaajina oli yli tuhat 18–79-vuotiasta.

Kaksi kolmesta vastanneista uskoo, että ansaittu eläke on turvattu ja eläkkeet pystytään maksamaan myös tulevaisuudessa. Kuusi kymmenestä uskoo, että eläke takaa kohtuullisen toimeentulon vanhuudessa.

Mediassa uutisen kärjeksi muotoutui ihan jotain muuta kuin luottamus. Esimerkiksi Yleisradio hehkutti tutkimuksen kertovan, että nuoret joutuvat liikaa eläkkeiden maksajiksi.

Kerrattakoon tässä lyhyesti suomalaisen työeläkejärjestelmän periaatteet. Eläkejärjestelmämme perustuu ylisukupolvisen ratkaisuun. Kukin työssä oleva ikäluokka maksaa suurimman osan maksussa olevista eläkkeistä. Loppuosa eläkkeiden rahoituksesta tulee eläkerahastojen tuotoista.

Suomalainen eläkejärjestelmä on

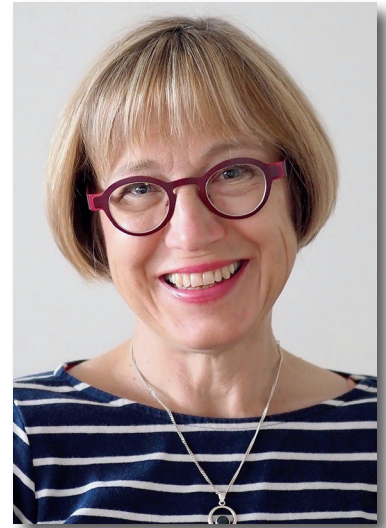
myös osittain rahastoiva. Jokaisena vuonna työeläkemaksuista siirretään rahaa tulevien eläkkeiden maksuun. Tällä hetkellä tuo puskurirahasto on noin 200 miljardia euroa.

Kaikkiaan voi siis sanoa, että olemme varautuneet sekä järjestelmän että puskurirahaston ansiosta ikäluokkien koon vaihteluihin.

Eläkebarometrissa kysyttiin myös kansalaisten mielipidettä toimenpiteistä tilanteessa, jossa rahat eläkkeiden maksamiseen eivät riitä. Vaihtoehtoiksi annettiin eläkemaksujen nostaminen, eläkeiän korottaminen ja eläkkeiden leikkaaminen.

Sekä nykyisten että tulevien eläkeläisten eläkkeiden leikkausta vastustetaan laajasti kaikissa ikäryhmissä ja sosioekonomisissa luokissa. Olennaista on huomata, että kaikki ikäryhmät sanoivat eläkkeiden leikkauksille *ei*.

Tästä on helppo tehdä selkeä johtopäätös. Jos haluamme säilyttää eri sukupolvien luottamuksen eläkejärjestelmäämme, pitää järjestelmän olla en-



nustettava – myös sen osalta, ettei eläkkeitä leikata. Jos luottamus rikotaan, on lakisäätöinen työeläkejärjestelmämme ongelmassa.

**Kirsti Lehtinen**

toiminnanjohtaja  
kirsti.lehtinen@oaj.fi

# Nedskärningarna förstör tilltron

**U**nder den gångna sommaren kom en nyhet, att en majoritet – 67 procent – av finländarna har tilltro till det finska pensionssystemet. Enkäten var gjord av Pensionsskyddscentralen och hade besvarats av över tusen personer i åldern 18 till 79 år.

Två av tre svarande tror, att den införtjänade pensionen är tryggad och att pensionerna utbetalas också i framtiden. Sex av tio tror, att pensionen garanterar en relativt trygg försörjning under ålderdomen.

I media blev nyhetens udd något helt annat än förtroende. Till exempel lät Rundradion förstå, att de unga alltför mycket kommer att bli betalare av pensionerna.

Låt mig här i korthet upprepa principerna i det finska pensionssystemet. Vårt pensionssystem baserar sig på en lösning som överlappar generationerna.

Varje åldersgrupp ute i arbetslivet betalar själv en stor del av sin pension i form av avgifter. Resten av finansieringen av pensionerna kommer från pensionsfondernas avkastning.

Det finska pensionssystemet baserar sig också delvis på fonderingar. Varje år överförs en del av pensionsavgifternas pengar till kommande pensioners utbetalning. I detta nu uppgår denna buffertfond till ungefär 200 miljarder euro.

Sammanlagt kan man alltså säga, att vi har förberett oss på åldersgruppernas varierande storlek både genom vårt system och genom våra buffertfonder.

I pensionsbarometern frågade man också efter medborgarnas åsikter om åtgärder i situationer då det inte finns pengar till att utbetala pensioner. Som alternativ gavs förhöjning av pensionsavgifterna, höjning av pensionsåldern och nedskärning av pensionerna.

I alla åldersgrupper och socioekonomiska grupper motsatte man både nedskärningar av nuvarande och kommande pensionärs pensioner. Väsentligt är, att alla åldersgrupper sade *nej* till nedskärningar av pensionerna.

Det är lätt att dra en klar slutsats av detta. Om vi vill bevara de olika generationernas förtroende till vårt pensionssystem bör vi kunna förutspå systemet – också till den del att pensionerna inte kommer att beskäras. Om förtroendet bryts har vårt lagstadgade arbetspensionssystem problem.

**Kirsti Lehtinen**

verksamhetsledare

**Ulla Bäck**

översättning

